

Î N C H E I E R E

12 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Galiz-SV”, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Gal Transervice” împotriva lui Valeriu Agaci, intervenient accesoriu Serghei Leontii cu privire la repararea prejudiciului material și moral, împotriva încheierii din 23 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea Societății cu Răspundere Limitată „Galiz-SV” cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Galiz-SV” pentru lichidarea neajunsurilor cererii de apel, și încheierii din 05 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituit apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Galiz-SV”,

c o n s t a t ă :

La 16 august 2018 SRL „Gal Transervice” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Valeriu Agaci, intervenient accesoriu Serghei Leontii, solicitând încasarea sumei de 19.635 de lei cu titlu de cheltuieli pentru restabilirea autocarului Bova XXXXX, nr. de înmatriculare XXXXX; sumei de 210.000 de lei cu titlu de prejudiciu material din motiv că din vina pârâtului autocarul Bova XXXXX, nr. de înmatriculare XXXXX, a fost exclus din activitatea economică pe perioada 06 mai 2018 – 18 mai 2018, fiind reținut la organele vamale în legătură cu fapta contravențională, plus perioada de staționare forțată/restabilire 19 mai 2018 – 10 august 2018 (3 luni); sumei de 100.000 de lei cu titlu de prejudiciu moral pentru dăunarea imaginii întreprinderii față de stat, parteneri, investitori, dar și pasageri, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 25 octombrie 2019 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, acțiunea depusă de SRL „Gal Transervice” a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 18 noiembrie 2019 SRL „Galiz-SV” a declarat apel nemotivat și netimbrat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, înlocuirea SRL „Gal Transervice” cu succesorul său în drepturi SRL „Galiz-SV”, casarea hotărârii din 25 octombrie 2019 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, cu emiterea unei

hotărâri noi de admitere a acțiunii. Totodată, apelanta a indicat că apelul motivat îl va prezenta după ce va lua cunoștință cu hotărârea integrală a primei instanțe.

Prin încheierea din 20 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de SRL „Galiz-SV” și s-a acordat apelantei termen de 10 zile de la recepționarea prezentei încheieri pentru lichidarea neajunsurilor cererii de apel, și anume să prezinte confirmarea succesiunii în drepturi a SRL „Gal Transervice”, apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 14.833,57 de lei. S-a explicat apelantei că în caz dacă nu vor fi lichidate neajunsurile menționate în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită fără examinare.

La 14 februarie 2020 SRL „Galiz-SV” a depus cerere privind înlocuirea SRL „Gal Transervice” cu succesorul său în drepturi SRL „Galiz-SV” în rezultatul reorganizării prin absorbție.

La 14 februarie 2020 SRL „Galiz-SV” a depus cerere privind scutirea de la plata taxei de stat prin efectul legii, invocând că în conformitate cu art. 85 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, de taxă de stat pentru judecarea cauzelor civile se scutesc reclamanții în acțiunile de reparație a prejudiciului material și/sau moral cauzat prin infracțiune. În acest sens, a reținut apelanta că potrivit scrisorii Serviciului Vamal nr. XXXXX din 19 iunie 2018, intimatul/pârât Agaci Valeriu a fost sancționat contravențional pentru tentativa de contrabandă a 104 doze a câte 200 ml de vaccină pentru păsări „Nobilis Diluent FD, MSD Animal Health” și 104 sticlute de vaccin viu „Nobilis SG 9R MSD Animal Health”, săvârșită cu premeditare, în scopul obținerii de foloase materiale în scop personal, cu încălcarea și abuz a atribuțiilor de serviciu.

La 14 februarie 2020 SRL „Galiz-SV” a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii primei instanțe.

Prin încheierea din 27 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, a fost restituit apelul declarat de SRL „Galiz-SV” din motiv că apelanta nu a înlăturat neajunsurile cererii de apel în termenul stabilit de instanța de apel.

La 27 martie 2020 SRL „Galiz-SV” a declarat recurs împotriva încheierii din 27 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Prin decizia din 24 iunie 2020 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de SRL „Galiz-SV”, casată încheierea din 27 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, cu remiterea cauzei la Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii cererii de apel.

Prin încheierea din 23 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea SRL „Galiz-SV” cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și nu s-a dat curs cererii de apel depusă de SRL „Galiz-SV”, acordând apelantei termen până la 04 noiembrie 2020 pentru lichidarea neajunsurilor cererii de apel și anume, să prezinte în cancelaria Curții de Apel Chișinău dovada de plată a taxei de stat în mărime de 6.975 de lei. S-a explicat apelantei că în caz dacă nu vor fi lichidate neajunsurile menționate în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită fără examinare.

Prin încheierea din 05 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, a fost restituit apelul declarat

de SRL „Galiz-SV” din motiv că în termenul stabilit de instanță, apelanta nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat în mărime de 6.975 de lei.

La 06 ianuarie 2021, prin intermediul poștei electronice, reprezentantul SRL „Galiz-SV”, Sergiu Sloninov, a declarat recurs împotriva încheierii din 23 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea SRL „Galiz-SV” cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și nu s-a dat curs cererii de apel depusă de SRL „Galiz-SV” pentru lichidarea neajunsurilor, și încheierii din 05 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituit apelul declarat de SRL „Galiz-SV”, solicitând repunerea în termen a recursului, admiterea recursului, casarea încheierilor contestate a instanței de apel, cu soluționarea prin decizie problema respectivă, prin scutirea SRL „Galiz-SV” de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, și restituirea cauzei Curții de Apel Chișinău pentru examinarea în fond a cererii de apel.

În motivarea cererii de recurs și cererii de repunere în termen a recursului, SRL „Galiz-SV” a indicat că a recepționat încheierea din 05 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău la 21 decembrie 2020.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materiale cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de repunere în termen a recursului urmează a fi respinsă și restituit recursul ca fiind depus în afara termenului legal.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Conform art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit art. 111 alin. (1)-(3) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

Reieșind din prevederile art. 112 alin. (4) din Codul de procedură civilă, (4) dacă actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori în o altă organizație, *termenul se consideră expirat la ora care încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective.*

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Potrivit art. 426 alin. (2) din Codul de procedură civilă, recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă.

În acest sens, Colegiul reține că termenul de declarare a recursului este un termen de procedură imperativ, astfel încât nerespectarea acestuia atrage decăderea din dreptul de a mai exercita calea de atac, fără a iniția o abordare a recursului în fond. Impunerea unui termen de valorificare a căii de atac are ca scop disciplinarea justițiabililor și garantarea securității raporturilor juridice. Decăderea din dreptul de acces la jurisdicția Curții Supreme de Justiție constituie de asemenea un factor de securitate juridică, conținută în regula de 15 zile, care curge de la data comunicării încheierii (contestate) recurentului și împiedică o permanentă repunere în discuție a soluțiilor irevocabile pronunțate de instanțele de judecată.

Totodată, în conformitate cu art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Conform art. 105 alin. (1) și (5) din Codul de procedură civilă, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmânării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmânează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței. Citația sau înștiințarea adresată persoanei fizice se înmânează personal contra semnătură pe cotor. Citația sau înștiințarea adresată unei organizații se înmânează persoanei cu funcție de răspundere respective contra semnătură pe cotor sau, în cazul absenței acesteia, se înmânează în același mod unui alt angajat, considerându-se recepționată de organizație. Dacă părțile și alți participanți la proces sunt reprezentați de avocați, citațiile și înștiințările se expediază la sediul avocaților, recepționarea înlăturând orice viciu de citare a participanților. Citațiile și înștiințările expediate reprezentanților la adresa electronică înregistrată în Programul integrat de gestionare a dosarelor se consideră recepționate de către părți și alți participanți la proces.

Din suportul probator prezent la actele cauzei rezultă că prin hotărârea din 25 octombrie 2019 a Judecătorei Anenii Noi, sediul Central, acțiunea depusă de SRL „Gal Transervice” a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 18 noiembrie 2019 SRL „Galiz-SV” (SRL „Gal Transervice” reorganizată prin absorbție de către SRL „Galiz-SV”) a declarat apel nemotivat și netimbrat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, înlocuirea SRL „Gal Transervice” cu succesorul său în drepturi SRL „Galiz-SV”, casarea hotărârii din 25 octombrie 2019 a Judecătorei Anenii Noi, sediul Central, cu emiterea unei

hotărâri noi de admitere a acțiunii. Totodată, apelanta a indicat că apelul motivat îl va prezenta după ce va lua cunoștință cu hotărârea integrală a primei instanțe.

La 14 februarie 2020 SRL „Galiz-SV” a depus cerere privind scutirea de la plata taxei de stat prin efectul legii, invocând că în conformitate cu art. 85 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, de taxă de stat pentru judecarea cauzelor civile se scutesc reclamanții în acțiunile de reparație a prejudiciului material și/sau moral cauzat prin infracțiune.

Prin încheierea din 23 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea SRL „Galiz-SV” cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și nu s-a dat curs cererii de apel depusă de SRL „Galiz-SV”, acordând apelantei termen până la 04 noiembrie 2020 pentru lichidarea neajunsurilor cererii de apel și anume, să prezinte în cancelaria Curții de Apel Chișinău dovada de plată a taxei de stat în mărime de 6.975 de lei. S-a explicat apelantei că în caz dacă nu vor fi lichidate neajunsurile menționate în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită fără examinare.

Ca urmare, prin încheierea din 05 noiembrie 2020, Curtea de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, a restituit apelul declarat de SRL „Galiz-SV” din motiv că în termenul stabilit de instanță, apelanta nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat în mărime de 6.975 de lei.

Se reține că încheierea din 05 noiembrie 2020 a fost expedită SRL „Galiz-SV” la 17 decembrie 2020 și 18 decembrie 2020 atât la adresa electronică indicată de către aceasta în cererea de apel: [XXXXXX](#), cât și la adresa juridică a companiei: XXXXXX (f.d. 201-202), *recepționată potrivit argumentului SRL „Galiz-SV” la 21 decembrie 2020* (f.d. 206).

La 06 ianuarie 2021, reprezentantul SRL „Galiz-SV”, Sergiu Sloninov, prin intermediul poștei electronice a depus recurs împotriva încheierilor Curții de Apel Chișinău din 23 iulie 2020 și 05 noiembrie 2020.

Verificând circumstanțele cauzei, raportate la normele de drept citate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că SRL „Galiz-SV” a declarat recurs împotriva încheierilor instanței de apel, cu încălcarea evidentă a termenului imperativ de 15 zile de la comunicarea încheierii contestate, prevăzut expres la art. 425 din Codul de procedură civilă, or, termenul-limită de declarare a recursului a expirat la 05 ianuarie 2021, ora 17⁰⁰ inclusiv, pe când recursul a fost depus prin intermediul poștei electronice tocmai la 05 ianuarie 2021, ora 21³⁰, și înregistrat în cancelaria Curții de Apel Chișinău la data de 06 ianuarie 2021, considerat ca fiind depus la data respectivă.

În acest sens se rețin prevederile art. 112 alin. (4) din Codul de procedură civilă, care cert și imperativ reglementează că dacă actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori în o altă organizație, **termenul se consideră expirat la ora care încheie programul lor** sau la care încetează operațiunile respective.

Conform art. 75 alin. (4) din Codul de procedură civilă, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

Prin urmare, în situația în care reprezentantul SRL „Galiz-SV”, Sergiu Sloninov, a decis să depună recursul împotriva încheierilor contestate la adresa

electronică a instanței de apel: cac@justice.md, chiar în ziua expirării termenului legal prevăzut de art. 425 CPC (05 ianuarie 2021 inclusiv), trebuia să se asigure că acesta va ajunge în cancelaria Curții de Apel Chișinău până la expirarea programului de lucru a instanței de apel (08³⁰ - 17⁰⁰), fapt ignorat de către ultimul, depunând recursul tocmai la ora 21³⁰ a zilei de 05 ianuarie 2021 și înregistrat în registrul de înregistrare a corespondenței a Curții de Apel Chișinău la 06 ianuarie 2021, considerat ca fiind depus la data respectivă (f.d. 203). Or, abordarea acesteia echivalează cu încălcarea termenului legal prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Din normele legale citate supra rezultă că termenul de declarare a recursului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite solicită acest lucru și prezintă probe veridice ce confirmă imposibilitatea de a fi putut depune recursul în termen.

Deși SRL „Galiz-SV” în cererea de recurs a solicitat repunerea în termenul de declarare a recursului, totuși nu a indicat motivele, cu anexarea probelor concludente, ce ar justifica omiterea acestui termen de către ea.

La caz se rețin dispozițiile art. 56 alin. (3) și art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care reglementează că, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Astfel, ținând cont de faptul că prezentul recurs a fost declarat la 06 ianuarie 2021, cu încălcarea evidentă a termenului legal prevăzută la art. 425 din Codul de procedură civilă, fără indicarea în sensul art. 116 din Codul de procedură civilă a vreunui motiv justificativ de repunere în termen a recursului și în lipsa probelor concludente în vederea argumentării omiterii termenului legal, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de repunere în termen a recursului este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, cu restituirea recursului ca fiind depus în afara termenului legal.

Colegiul reține că respectarea de către părți a termenelor legale constituie o obligație pozitivă a părților și are menirea să asigure buna funcționare a justiției, iar repunerea în termen poate fi admisă doar în cazurile expres prevăzute de lege și doar în situația în care partea când înaintează o cerință de repunere în termen, o justifică prin probe pertinente și admisibile în temeiul art. 116, 118, 121, 122 și art. 425 din Codul de procedură civilă, prin care s-ar dovedi că omiterea termenului a fost cauzată din motive întemeiate.

Or, admiterea spre examinare a unui recurs tardiv poate duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Instanța de recurs accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, încuviințarea exercitării unei căi ordinare de atac în urma rămânerii definitive a actului jurisdicțional valabil adoptat

în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna de fapt încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și *hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Melnic c. Moldovei din 14 noiembrie 2006, definitivă din 14 februarie 2007, precum și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Ponomaryov c. Ucrainei, hotărârea din 03 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008*, unde se notează că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că recursul a fost depus cu omiterea termenului prevăzut la art. 425 din Codul de procedură civilă, fără justificarea omiterii acestui termen, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respingere cererea depusă de SRL „Galiz-SV” privind repunerea în termenul de declarare a recursului și de a restitui recursul declarat de către SRL „Galiz-SV” ca fiind depus în afara termenului legal.

În conformitate cu art. 269-270, art. 426¹ alin. (1) lit. a) și alin. (2), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge cererea depusă de Societate cu Răspundere Limitată „Galiz-SV” privind repunerea în termenul de declarare a recursului.

Se restituie recursul declarat de Societate cu Răspundere Limitată „Galiz-SV” împotriva încheierilor Curții de Apel Chișinău din 23 iulie 2020 și 05 noiembrie 2020, ca fiind depus în afara termenului legal.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

judecătorii

Ala Cobăneanu

Dumitru Mardari

Mariana Pitic